

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

Oct/Nov. - 2021(Old Course)

SANSKRIT: P15 SANSKRUT BHASHA ANE SAHITYA (CORE/EC-15)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કરો.

(૦૬)

Translate any two of the following passage.

૧. ગમૌશ્વરત્વમભિનવયૌવનત્વમપ્રતિમરુપત્વમમાનુષશક્તિત્વં મહતીયં ચલનર્થપરમ્પરા। સર્વાવિનયાનાસેકૈકમપ્યેષામાયતનં લિમુત સમવાયઃ। યૌવનારમ્મે ચ પ્રાયઃ શાસ્ત્રજલપ્રક્ષાલનનિર્મકલાપિ કાલુષ્યમુપયાતિ બુદ્ધિઃ। અનુજ્ઞિતધવલતાપિ સરાગૈવ ભવતિ યૂનાં દૃષ્ટિઃ। અપહરતિ ચ વાત્યેવ શુષ્કપત્રં સુમુદમૂતરજોભુન્તિ રતિ દૂર્માત્મેચ્છયા યૌવનસમચે પુરુષં પ્રકૃતિઃ
૨. આલોકયતુ તાવત્ લલયાણાભિનિવેશી લક્ષ્મીમેવ પ્રથમમ્। ઇયં હિ સુભદ્રાકમમણ્ડલોત્પલવનવિભ્રમભ્રમરી લક્ષ્મીઃ ક્ષીરસાગશિત્ પારિજાતપલભચેભ્યો રાજન્ ઇન્દ્ર શકલાદેકાનવિક્રતામ્, ઇચ્ઞૈઃશ્રવરશ્વજ્જલતામ્, કાલકષ્ટાન્મોહશક્તિમ્, મદિરાયાં મદમ્, કૌસ્તુભમણેરતિ નૈષ્ઠુર્યમ્ ઇન્દ્રેતાનિ સહવાસપરિચ્ચચશાદ્વિરહવિ નોદચિહ્નાનિ ગૃહીત્વેવોદગતા।
૩. કેચિત્, સહૈચ્છિ દ્વધન્તે। ભૂતૈરિવાભિભૂચન્તે। પિશાચૈરિવ ગ્રસ્યન્તે। મદનશરૈર્વર્માભિહતા ઇવ મુખ્મંગ સહસ્ત્રાણિ કુર્વતે ધનોષ્મણા પચ્યમાના ઇવ વિચેષ્ટન્તે। ગાઢ પ્રહારાહતા ઇવ અડગાનિ ન ધારયન્તિ।
૪. સર્વયા તમાભિનન્દન્તિ, તમાલપન્તિ, તં પાર્શ્વે 'કુર્વન્તિ', તં સંવર્દ્યન્તિ, તેન સહ સુખમવતિષ્ટન્તે તસ્મે દદાતિ। તં મિત્રાતામુપનયન્તિ। તસ્ય વચનં શ્રુણ્વન્તિ, તત્ર વર્ષન્તિ। તં બહુ મન્યતૈ, તમાપ્તતામાદન્તિ, યોઢહર્નિશમનવરતમુપરચિતાજ્જલિદૈવતમિવ વિગતાન્યકર્તવ્યઃ સ્તૌતિ, યો વા માહાત્મ્યમુદ્ભાવયતિ।

પ્રશ્ન.૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભસહિત સમજાવો.

(૦૮)

Explain with reference to context any two of the following.

૧. અપરિણામોપશમો દારુણો લક્ષ્મીમદઃ।
૨. અકરિણં ચ ભવતિ દુષ્ટેકૃતેરન્વયઃ શ્રુતં વા વિનવસ્ય।
૩. સરસ્વતીપરિગૃહીતમીષ્યયેત નાલિડ્ગતિ જનમ્।
૪. ધીરમપિ પ્રયત્નવન્તમપિ પુરુષમિયં દુર્વિનીતા ચલીકરોતિ લક્ષ્મીરિતિ।

પ્રશ્ન.૨ બાહ્યભટ્ટનું જીવન અને સમય વર્ણવો.

(૧૪)

Describe the Life and Time of 'BANBHATT'

અથવા/OR

પ્રશ્ન.૨ શુકનાશોપદેશનું રસુદર્શ કરો.

Appreciate critically on શુકનાસોપદેશ

પ્રશ્ન.૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો.

(૧૪)

Write an Essay in Sanskrit on any one of the following.

૧. ગીતા સૂગીતા કર્તવ્યા।
૨. વિદ્યાધનં સર્વનપ્રધાનમ્।
૩. ધનમહિમા।
૪. સ્થાનાસ્તિ પારોધર્મઃ।

પ્રશ્ન.૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદને લક્ષણ -ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(૧૪)

Define any two છંદઃ with લક્ષણ and example.

૧. અનુષ્ટુપ।
૨. વસન્તતિલકા।
૩. દ્રુતવિલમ્બિત।
૪. ભાલિની।

પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.

Write short notes on any two of the following.

૧. બાણસ્ય વિદ્વતા।
૨. શુકનાસના ઉપદેશનો ઉદ્દેશ.
૩. The motive behind the deliverance of "shukanas"
૪. બાલન્તે જયનમ્ ।
૫. લક્ષ્મી વિશે આપણા વિચારો.
૬. The thought of durva about laxmi.
